

УДК 712 (477-25)

Литвин О. М., молодший науковий співробітник

Буркут О. С., молодший науковий співробітник

Інститут помології ім. Л. П. Симиренка НААН

E-mail: mliivis@ukr.net

ВПЛИВ ОСНОВНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА РІСТ І РОЗВИТОК БУЗКУ В КОЛЕКЦІЇ ІНСТИТУТУ ПОМОЛОГІЇ ІМ. Л. П. СИМИРЕНКА НААН

Колекція бузку Інституту помології ім. Л. П. Симиренка НААН налічує понад 60 зразків, серед яких види та сорти німецького, французького, російського, українського та іншого походження. За 2010–2015 роки досліджень більшість зразків показали добру пристосованість до природних чинників.

Бузок є світлолюбною культурою, тому невелике затінення пригнічує ріст та розвиток рослин. Зменшується однорічний приріст та кількість генеративних бруньок, а при тривалому затінненні генеративні бруньки взагалі зникають. Найбільш продуктивними при затінненні є сорти ‘Людвіг Шпет’, ‘Планшон’, ‘Президент Греві’, ‘Кондорсе’.

Метою є дослідити вплив основних кліматичних факторів на ріст і розвиток видових бузків і місцевих та інтродукованих сортів бузку звичайного в колекції Інституту помології ім. Л. П. Симиренка.

Бузок є одним із найбільш посухостійких кущів, але останні 2 роки досліджень були досить екстремальними для більшості рослин, зокрема і для бузку. У 2014–2015 роках нестача опадів за літні місяці була досить великою, тому зважаючи на це найбільше постраждали сорти бузку звичайного ‘Тарас Бульба’, ‘Людвіг Шпет’, ‘Альфонс Лавальє’ та видовий бузок звичайний. На кущах сорту ‘Тарас Бульба’ після тривалої посухи 2014 року опало листя повністю. Посуха травня 2013 року, яка супроводжувалася високими температурами та тривалою відсутністю опадів негативно вплинула на цвітіння бузку у 2014 році. У деяких сортів було відмічено гірше цвітіння, зменшена величина суцвіть та квіток.

Не менш важливий показник як жаростійкість. Вплив високих температур негативно впливає на розвиток рослин та знижує їхні декоративні якості. Особливо негативно впливають високі температури в період цвітіння. Строк цвітіння бузку зменшується, квітки швидко відцвітають та погіршують загальний вигляд кущів. Квітки вигорають, особливо нестійкі до вигорання сорти: ‘Бюффон’, ‘Кондорсе’, ‘Альфонс Лавальє’, ‘Монж’, ‘Весна’, ‘Абель Кар’єр’, а також бузок звичайний та бузок китайський.

За зимостійкістю та морозостійкістю всі сорти та види показали себе добре, майже не мали пошкоджень, окрім видового бузку звичайного та сортів 'Красавіца Москви' та 'Бер'є', в яких в окремі зими підмерзали однорічні пагони.

Найбільш стійкими до всіх негативних чинників довкілля є бузок угорський, який занесений до Червоної Книги України, який добре переносить тривалу посуху, є жаростійким, морозо- та зимостійким, а також не утворює порослі. Серед сортів найбільш стійкими до несприятливих факторів є 'Мішель Бюхнер', 'Монж', 'Президент Пуанкаре', 'Людвіг Шпет', 'Конго', 'Мадам Лемуан'.

УДК 633.11. «321»:378.4

Лозінська Т. П., кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин
Білоцерківський національний аграрний університет
E-mail: tet.70@mail.ru

ПОРІВНЯННЯ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ЗА ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИМИ ОЗНАКАМИ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Виробництво зерна пшениці м'якої ярої в умовах Лісостепу України залишається невисоким та нестабільним через недостатнє врахування біологічних особливостей сорту і розвитку рослин та агрокліматичного потенціалу регіону.

Головний шлях забезпечення приросту виробництва продукції рослинництва є його інтенсифікація. У технології вирощування с.-г. культур центральне місце належить правильному підбору сортів.

Метою роботи є аналіз та порівняння сортів пшениці ярої за елементами продуктивності та використання селекційних індексів.

Дослідження проводили впродовж двох років в умовах дослідного поля БНАУ. Матеріалом слугували сучасні сорти пшениці ярої української та зарубіжної селекції.

Впродовж років досліджень показники довжини стебла варіювали як с межах сортового складу, так і за роками вирощування. Найменший розмах мінливості за даним показником мав сорт-стандарт Елегія миронівська (7,4 см). Надто високий показник мав сорт 'Ажурная' – 24,6 см, дещо менші в сортів 'Краса Полісся' та 'Легуан' – 12,8 та 11,9 см відповідно. Середні значення довжини стебла за роки досліджень показали, що досліджувані сорти не перейшли в іншу класифікаційну групу за даним показником.